

διαδικασία να επιτύχει τον σκοπό της, πρέπει η Αρμόδια για τους Διορισμούς Αρχή να είναι σε θέση να γνωρίζει με επαρκή ακρίβεια τις αιτιάσεις που διατυπώνουν οι ενδιαφερόμενοι κατά της αμφισβητούμενης αποφάσεως.

Είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη κάθε αιτίαση όταν, καίτοι δόθηκε στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να τη διατυπώσει στην προ της ασκήσεως της προσφυγής υποβληθείσα διοικητική ένσταση, δεν έχει γίνει επίκληση της εν λόγω αιτιάσεως στη διοικητική ένσταση.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 27ης Νοεμβρίου 1990 *

Στην υπόθεση Τ-7/90,

Dorothea Kobor, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Goetzingen (Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου), εκπροσωπούμενη από τον Louis Schiltz, δικηγόρο Λουξεμβούργου, 83, boulevard Grande-Duchesse Charlotte, τον οποίο δρισε και αντίκλητο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον J. Griesmar, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Guido Berardis, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο τη μεταρρύθμιση της αποφάσεως της Επιτροπής της 10ης Μαρτίου 1989 με την οποία καθορίστηκε σε 14 % το ποσοστό της διαρκούς μερικής αναπτηρίας που αναγνωρίστηκε στην προσφεύγουσα,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Χρ. Γεραρή, πρόεδρο τμήματος, A. Saggio και K. Lenaerts, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 24ης Οκτωβρίου 1990,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

- 1 Η προσφεύγουσα είναι μόνιμη υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Στις 7 Ιουνίου 1986 υπέστη ατύχημα στη διάρκεια ιππασίας στη Βουδαπέστη, αμφισβητεί δε το ποσοστό διαρκούς μερικής αναπηρίας (στο εξής: ΔΜΑ) που της αναγνώρισε η Επιτροπή κατά το πέρας της διαδικασίας των άρθρων 16 έως 23 της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με την ασφάλιση έναντι των κινδύνων ατυχήματος και επαγγελματικής νόσου των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: κανονιστική ρύθμιση).
- 2 Το πρώτο ιατρικό πιστοποιητικό, το οποίο εξέδωσε στις 16 Ιουνίου 1986 ο δρ Kayser, θεράπων ιατρός της προσφεύγουσας, περιείχε την ακόλουθη διάγνωση: κάταγμα του σπονδύλου Ο1 και κάταγμα του έξω σφυρού αριστερής ποδοκνημικής.
- 3 Κατόπιν ακτινογραφικής εξετάσεως που πραγματοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 1986, ο δρ Kayser συνέταξε στις 18 Νοεμβρίου 1986 νέο ιατρικό πιστοποιητικό. Στο πιστοποιητικό αυτό αναφέρει ότι διαπίστωσε την ύπαρξη « παλαιού κατάγματος του άνω χελούς της αριστερής κοτύλης, το οποίο, κατά τη γνώμη [του], πρέπει ασφαλώς να συσχετισθεί με το ατύχημα της 7ης Ιουνίου 1986 ».
- 4 Στις 5 Ιουνίου 1987, ο δρ Kayser συνέταξε πιστοποιητικό σχετικά με την εξέλιξη της θεραπείας των τραυμάτων από το ατύχημα και την εξ αυτού ΔΜΑ. Το πιστοποιητικό αυτό προβλέπε ποσοστό 25 % για το κάταγμα του σπονδύλου Ο1, 10 % για το κάταγμα του έξω σφυρού αριστερής ποδοκνημικής και 10 % για το κάταγμα του άνω χελούς της αριστερής κοτύλης.

- 5 Ο δρ De Meersman εξέτασε, κατόπιν εντολής της Επιτροπής, την προσφεύγουσα στις 26 Φεβρουαρίου 1988 και συνέταξε την από 29 Φεβρουαρίου 1988 έκθεση, δεχόμενος συνολικό ποσοστό ΔΜΑ 14 %, ήτοι 12 % για το κάταγμα του σπονδύλου O1 και 2 % για το κάταγμα του σφυρού.
- 6 Βάσει της εν λόγω εκθέσεως και σύμφωνα με τα πορίσματά της, η Επιτροπή κοινοποίησε στις 7 Ιουλίου 1988 το σχέδιο αποφάσεως της στην προσφεύγουσα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 21, πρώτο εδάφιο, της κανονιστικής ρυθμίσεως.
- 7 Στις 20 Ιουλίου 1988, η προσφεύγουσα ζήτησε τη σύγκληση της υγειονομικής επιτροπής σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 23 της κανονιστικής ρυθμίσεως.
- 8 Στις 13 Ιανουαρίου 1989, η υγειονομική επιτροπή, απαρτιζόμενη από τους ιατρούς De Meersman και Kayser και τον καθηγητή Van der Ghinst — ο οποίος ορίστηκε με κοινή συμφωνία των δύο πρώτων —, εξέτασε την προσφεύγουσα και μελέτησε τον φάκελο των ακτινογραφικών της εξετάσεων.
- 9 Βάσει των ανωτέρω στοιχείων, η έκθεση της υγειονομικής επιτροπής, που φέρει ημερομηνία 17 Ιανουαρίου 1989 και υπογράφεται από τους τρεις ιατρούς, καταλήγει κατά πλειοψηφία στο συμπέρασμα ότι το συνολικό ποσοστό της αναπηρίας που οφείλεται στο ατύχημα είναι 14 %.
- 10 Στις 10 Μαρτίου 1989, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση που αποτελεί το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής και με την οποία επικύρωσε, βάσει της εκθέσεως της υγειονομικής επιτροπής, το από 7 Ιουλίου 1988 σχέδιο αποφάσεως.
- 11 Με έγγραφο της 27ης Απριλίου 1989, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στις 3 Μαΐου 1989, η προσφεύγουσα υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως της Επιτροπής της 10ης Μαρτίου 1989, επισυνάπτοντας την από 18 Απριλίου 1989 γνωμοδότηση του δρα Kayser, με την οποία ο ανωτέρω ιατρός υπογράμμιζε ότι ο διορισμός του καθηγητή Van der Ghinst είχε προταθεί από τον δρα De Meersman, ότι το ποσοστό του 14 % ανάφερόταν μόνο στο κάταγμα του σπονδύλου O1, ότι η πραγματογνωμοσύνη του της

5ης Ιουνίου 1987 δεν είχε ληφθεί υπόψη και, τέλος, ότι στην έκθεση της υγειονομικής επιτροπής έπρεπε να προστεθεί ένα πραγματικό στοιχείο, ήτοι το ότι η προσφεύγουσα, μετά την 1η Ιανουαρίου 1988, είχε υποχρεωθεί για σταματήσει τουλάχιστον επτά φορές να εργάζεται με πλήρες ωράριο εργασίας για διάστημα δέκα ημερών κάθε φορά. Στη διοικητική ένσταση επισυναπτόταν επίσης η από 24 Απριλίου 1989 συμπληρωματική ιατρική έκθεση, που είχε συνταχθεί από ειδικό ιατρό, τον δρα Hedrich, ο οποίος επιβεβαίωνε το από 18 Νοεμβρίου 1986 ιατρικό πιστοποιητικό του δρα Kayser.

- 12 Με έγγραφο της 27ης Ιουνίου 1989, αντίγραφο του οποίου απεστάλη στον δρα De Meersman, η Επιτροπή ζήτησε από τον καθηγητή Van der Ghinst να διευκρινίσει αν το ποσοστό του 14 % αφορούσε μόνο τις βλάβες του σπονδύλου O1 ή αφορούσε τόσο τις βλάβες αυτές όσο και τις βλάβες του σφυρού.
- 13 Με έγγραφα της 3ης και 18ης Ιουλίου 1989 αντιστοίχως, ο δρ De Meersman και ο καθηγητής Van der Ghinst διευκρίνισαν ότι το ποσοστό του 14 % περιελάμβανε 12 % για το κάταγμα του σπονδύλου O1 και 2 % για τον σφυρό.
- 14 Με έγγραφο της 7ης Νοεμβρίου 1989, το οποίο κοινοποιήθηκε στις 10 Νοεμβρίου 1989, η Επιτροπή απέρριψε τη διοικητική ένσταση της προσφεύγουσας.
- 15 Κατόπιν αυτών, η προσφεύγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 7 Φεβρουαρίου 1990, έφερε τη διαφορά ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Αιτήματα των διαδίκων

- 16 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
  - να κρίνει παραδεκτή και εμπρόθεσμη την προσφυγή
  - να υποχρεώσει πριν από κάθε πρόδοδο της δίκης την Επιτροπή να προσκομίσει τα έγγραφα της 3ης και της 18ης Ιουλίου 1989 στα οποία η Επιτροπή αναφέρεται με την επίδικη απόφαση.

- να κρίνει ουσία βάσιμη την προσφυγή·
- κατά συνέπεια, να καθορίσει το ποσοστό ΔΜΑ τουλάχιστον σε 45 %, ήτοι 25 % για το κάταγμα Ο1, 10 % για το κάταγμα του σφυρού και 10 % για το κάταγμα του ώντος χείλους της αριστερής κοτύλης·
- να κρίνει ότι επί των ποσών που αντιπροσωπεύουν το πέραν του 14 % ποσοστό αναπτηρίας (για το οποίο έχει ήδη γίνει η καταβολή), η Επιτροπή οφείλει τόκους υπερημερίας, άλλως αποζημίωση, με επιτόκιο 9 % από 5 Ιουνίου 1987, άλλως από 6ης Ιουνίου 1988, και μέχρις εξοφλήσεως·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Επικουρικώς:

- να ορίσει πραγματογνώμονα, από πανεπιστημιακή ιατρική σχολή του εξωτερικού, με αποστολή να λάβει γνώση του ιατρικού φακέλου, να εξετάσει την D. Kobor και να καθορίσει το ποσοστό ΔΜΑ της προσφεύγουσας κατόπιν του ατυχήματος της 7 Ιουνίου 1986, καθώς και την ημερομηνία παγιώσεως των τραυμάτων της·
- στην περίπτωση αυτή, να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να αποφασίσει κατά νόμον ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Επί της ουσίας

¹⁷ Η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσία, πέντε λόγους ζητώντας τη μεταρρύθμιση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Όσον αφορά τη σύνθεση της υγειονομικής επιτροπής

- 18 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι παραιτείται από τον λόγο ακυρώσεως που συνίσταται στην κακή σύνθεση της υγειονομικής επιτροπής.
- 19 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η υγειονομική επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη της τα υπολείμματα βλάβης που προέρχονται από το κάταγμα του άνω χείλους της αριστερής κοτύλης, το οποίο, κατά το από 5 Ιουνίου 1987 ιατρικό πιστοποιητικό του δρα Kayser, πρέπει ασφαλώς να συσχετίσθει με το ατύχημα της 7ης Ιουνίου 1986. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι αυτό που προσάπτει συναφώς στη γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής είναι ότι αγνοεί τα υπολείμματα αυτά ή, τουλάχιστον, δεν αιτιολογεί γιατί δεν τα λαμβάνει υπόψη, ενώ ο δρ Kayser είχε κρίνει ότι για τα υπολείμματα αυτά έπρεπε να αναγνωριστεί ποσοστό ΔΜΑ 10 %.
- 20 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ούτε στην έκθεση του δρα De Meersman ούτε στη γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής αναφέρεται κάταγμα του άνω τμήματος της αριστερής κοτύλης, παρότι και τα δύο κείμενα αναφέρουν την ύπαρξη πόνων στον αριστερό γοφό τους οποίους αποδίδουν το μεν ένα σε αύξηση του πάχους της οφρύος της αριστερής κοτύλης, το δε άλλο σε εμφάνιση οστεοφυτικής αρθρίτιδας και παραμόρφωση της μητριαίας κεφαλής, συνιστώσα αρχή εκφυλιστικής οστεοαρθρίτιδας, και θεωρούν ότι δεν έχουν σχέση με το ατύχημα της προσφεύγουσας. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι κρίσεις σχετικά με τους πόνους στον αριστερό γοφό αποτελούν ιατρικές εκτιμήσεις οι οποίες, κατά πάγια νομολογία, πρέπει να θεωρούνται οριστικές όταν έχουν διαμορφωθεί υπό κανονικές συνθήκες (βλ. πρόσφατα τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 19ης Ιανουαρίου 1988, Biedermann κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, σκέψη 8, 2/87, Συλλογή 1988, σ. 143, και του Πρωτοδικείου της 21ης Ιουνίου 1990, Sabbatucci κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 32, T-31/89, Συλλογή 1990, σ. II-265).
- 21 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι ορθώς η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η υγειονομική επιτροπή έκρινε εν πλήρη γνώσει της καταστάσεως ότι οι πόνοι της προσφεύγουσας στον αριστερό γοφό δεν οφείλονταν στο ατύχημα της 7ης Ιουνίου 1986 αλλά σε οστεοφυτική αρθρίτιδα και σε παραμόρφωση της μητριαίας κεφαλής συνιστώσα αρχή εκφυλιστικής οστεοαρθρίτιδας. Η υγειονομική επιτροπή, αποδίδοντας τους πόνους αυτούς σε άλλη αιτία και όχι στο ατύχημα της προσφεύγουσας, αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμον τη γνωμοδότησή της.

- 22 Υπογραμμίζεται, εξάλλου, ότι η κρίση αυτή συνιστά εκτίμηση καθαρώς ιατρικής ύψεως, η οποία εκφεύγει του ελέγχου του Πρωτοδικείου εφόσον διαμορφώθηκε υπό κανονικές συνθήκες (προαναφερθείσες αποφάσεις της 19ης Ιανουαρίου 1988, Biedermann, 2/87, και της 21ης Ιουνίου 1990, Sabbatucci, T-31/89). Από αυτό έπειτα ότι η αιτίαση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

Όσον αφορά τη λήψη υπόψη των προγενεστέρων βλαβών της προσφεύγοντας

- 23 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι εργασίες της υγειονομικής επιτροπής και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ήταν παράτυπες, καθόσον η από 29 Φεβρουαρίου 1988 έκθεση του δρα De Meersman, στην οποία στηρίχθηκε το σχέδιο αποφάσεως της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 1988, κακώς αναφέρεται σε προγενέστερες βλάβες της προσφεύγουσας, ενόψει των οποίων αναγνωρίστηκε στην προσφεύγουσα ποσοστό ΔΜΑ μόνο 14 %. Εξάλλου, από το γεγονός ότι η πλειοψηφία της υγειονομικής επιτροπής αναγνώρισε επίσης ποσοστό 14 %, η προσφεύγουσα συνάγει το συμπέρασμα ότι ο δρ De Meersman δεν παραδέχθηκε ότι έσφαλε αναφερόμενος σε προγενέστερες βλάβες. Η προσφεύγουσα παρατηρεί, τέλος, ότι η Επιτροπή, με την επικυρωτική απόφαση της 10ης Μαρτίου 1989, διευκρίνισε ότι το σχέδιο αποφάσεως της 7ης Ιουλίου 1988 επέχει στο εξής θέση οριστικής αποφάσεως της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΆΔΑ) άνευ τροποποίησεων.

- 24 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα, κληθείσα από το Πρωτοδικείο να προσδιορίσει σε ποια σημεία η έκθεση του δρα De Meersman ελάμβανε υπόψη τις προγενέστερες βλάβες, δεν μπόρεσε να απαντήσει. Περιορίστηκε να αναφέρει το ακόλουθο σημείο του σχεδίου αποφάσεως της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 1988:

« Ο ορισθείς από το κοινοτικό όργανο ιατρός διαπίστωσε, κατόπιν της ιατρικής πραγματογνωμοσύνης σχετικά με την κατάστασή σας της 19ης Φεβρουαρίου 1988, ότι τα μέλη του σώματος που εβλάβησαν από το ατύχημα είχαν ήδη βλαβεί στο παρελθόν. Κατά τους ισχύοντες κανόνες, όταν υπάρχουν ήδη προγενέστερες βλάβες μελών ή οργάνων του σώματος, οι βλάβες αυτές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ώστε να αποζημιώνεται μόνον η διαφορά μεταξύ της προ του ατυχήματος και της μετά το ατύχημα καταστάσεως. Κατά τον γνωμοδοτήσαντα ιατρό, πρέπει για τον λόγο αυτό να χορηγηθεί αποζημίωση με βάση διαρκή μερική αναπτηρία 14 % για τα υπολείμματα βλάβης που θεωρήθηκαν ότι είχαν παγιωθεί στις 26 Φεβρουαρίου 1988. »

Η προσφεύγουσα συνάγει από το σημείο αυτό ότι υπήρξαν άτυπες επαφές μεταξύ της Επιτροπής και του δρα De Meersman μεταξύ της 29ης Φεβρουαρίου 1988 και της 7ης Ιουλίου 1988. Θεωρεί, εξάλλου, ότι η μνεία, στο σχέδιο αποφάσεως, των κανόνων περί αποζημιώσεως για ήδη βλαβέντα μέλη του σώματος επιτρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι κανόνες αυτοί δικαιούνται εφαρμόστηκαν.

- 25 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αιτίαση της προσφεύγουσας αφορά μόνο τη διατύπωση του πρώτου εδαφίου του σχεδίου αποφάσεως της Επιτροπής, το οποίο επικυρώθηκε με την οριστική απόφαση.
- 26 Η Επιτροπή αναγνώρισε, τόσο με το υπόμνημα ανταπαντήσεως όσο και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το σφάλμα όσον αφορά τη διατύπωση του εν λόγω χωρίου του σχεδίου αποφάσεως της. Θεωρεί, ωστόσο, ότι το σφάλμα αυτό είναι άνευ σημασίας, εφόσον ούτε η έκθεση του δρα De Meersman ούτε η γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής αναφέρονται σε οποιαδήποτε παθολογική κατάσταση επηρεάζουσα τα μέρη του σώματος που εβλάβησαν από το ατύχημα. Η Επιτροπή συνάγει από τα ανωτέρω το συμπέρασμα ότι κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι κατά τον υπόλογισμό του ποσοστού 14 % που της αναγνωρίστηκε ελήφθησαν υπόψη προγενέστερες βλάβες.
- 27 Παρατηρείται ότι η επίδικη απόφαση στηρίζεται αποκλειστικά στη γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής, της οποίας τα πορίσματα επαναλαμβάνει κατά γράμμα, έστω και αν επικυρώνει τυπικά το σχέδιο αποφάσεως της Επιτροπής στο οποίο είχε εμφιλοχωρήσει σφάλμα. Κατά συνέπεια, ο έλεγχος από το Πρωτοδικείο θα πρέπει να περιοριστεί στο κατά πόσον η διαδικασία για την εξαγωγή των πορισμάτων της υγειονομικής επιτροπής διεξήχθη νομοτύπως.
- 28 Ως προς το θέμα αυτό, παρατηρείται, πρώτον, ότι η προσφεύγουσα ούτε ισχυρίσθηκε ούτε απέδειξε ότι το σφάλμα της Επιτροπής στη διατύπωση του σχεδίου αποφάσεως επηρέασε τις ιατρικές εκτιμήσεις της υγειονομικής επιτροπής, στις οποίες στηρίζεται η επίδικη απόφαση.
- 29 Δεύτερον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το σφάλμα της Επιτροπής στη διατύπωση του σχεδίου αποφάσεως είναι μεταγενέστερο της εκθέσεως του δρα De Meersman και προ-

γενέστερο της γνωμοδοτήσεως της υγειονομικής επιτροπής. Η γνωμοδότηση αυτή επικύρωσε τις εκτιμήσεις που περιέχονται στην πρώτη έκθεση, καθόσον αυτές δεν λαμβάνουν καθόλου υπόψη προϋπάρχουσες βλάβες επηρεάζουσες τα μέρη του σώματος που εβλάβησαν από το ατύχημα. Απ' αυτό έπεται ότι το περιεχόμενο της γνωμοδοτήσεως της υγειονομικής επιτροπής δεν επηρεάστηκε από το σφάλμα της Επιτροπής και ότι, κατά συνέπεια, ούτε η τελική απόφαση της τελευταίας, η οποία στηρίζεται στη γνωμοδότηση αυτή, επηρεάστηκε από το εν λόγω σφάλμα.

- 30 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, και αν ακόμα δεν είχε υπάρξει το σφάλμα της Επιτροπής, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν μπορούσε να είναι διαφορετική. Το Πρωτοδικείο, δημοσ., δεν εξετάζει τις διαδικαστικές παρατυπίες παρά μόνον όταν είναι πιθανόν η διοικητική διαδικασία, εν αποσίᾳ των παρατυπών αυτών, να είχε καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα (απόφαση της 10ης Ιουλίου 1980, Distillers, σκέψη 26, 30/78, Rec. 1980, σ. 2229). Από αυτό έπεται ότι η αιτίαση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

Όσον αφορά την εφαρμοσθέντα κλίμακα για τον καθορισμό των ποσοστών ΔΜΑ

- 31 Η προσφεύγοντα υποστηρίζει ότι η έκθεση της υγειονομικής επιτροπής στερείται αιτιολογίας, καθότι δεν διευκρινίζει την κλίμακα που εφαρμόστηκε για τον καθορισμό του ποσοστού της ΔΜΑ, ενώ, αφενός, η κλίμακα που προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφος 2, της κανονιστικής ρυθμίσεως δεν μπορούσε να τύχει εφαρμογής εφόσον οι βλάβες που υπέστη η προσφεύγοντα δεν προβλέπονται στην κλίμακα αυτή και, αφετέρου, η μέθοδος της κατ' αναλογία εκτιμήσεως με βάση την κλίμακα αυτή δεν μπορούσε να τύχει εφαρμογής στην υπό κρίση περίπτωση. Η προσφεύγοντα προσάπτει, εξάλλου, στη γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής ότι απέκλεισε, εφαρμόζοντας την επίσημη βελγική κλίμακα και χωρίς καμία δικαιολογία, την εφαρμογή της κλίμακας Padovani για τα εργατικά ατυχήματα και τις επαγγελματικές νόσους, η οποία, δπως είναι κοινώς γνωστό, εφαρμόζεται συνήθως στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, τόπο κατοικίας και εργασίας της προσφεύγοντας.
- 32 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αιτίαση αυτή είναι απαράδεκτη διότι δεν προβλήθηκε κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία.
- 33 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγοντα διευκρίνισε ότι η προβαλλόμενη έλλειψη αιτιολογίας δεν μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο της διοικητικής ενστάσεώς της, καθόσον έγινε εμφανής το πρώτον κατά την ανάγνωση του εγγράφου

της Επιτροπής της 7ης Νοεμβρίου 1989 με το οποίο απορρίφθηκε η εν λόγω διοικητική ένσταση. Συγκεκριμένα, αυτό το έγγραφο ήταν το πρώτο που αποκάλυψε ότι η υγειονομική επιτροπή είχε εφαρμόσει, λόγω του ότι οι βλάβες της προσφεύγουσας δεν περιλαμβάνονταν στην κοινοτική κλίμακα, εθνικές κλίμακες χωρίς καμία περαιτέρω διευκρίνιση.

- 34 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία έχει ως σκοπό να καταστήσει δυνατό τον φιλικό διακανονισμό των διαφορών που αναφύονται μεταξύ των μονίμων ή μη μονίμων υπαλλήλων, αφενός, και της διοικήσεως, αφετέρου. Για να μπορεί αυτή η διαδικασία να επιτύχει τον σκοπό της, πρέπει η ΑΔΑ να είναι σε θέση να γνωρίζει με επαρκή ακρίβεια τις αιτιάσεις που διατυπώνουν οι ενδιαφερόμενοι κατά της αμφισβητουμένης αποφάσεως (βλ. τελευταία την απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Μαρτίου 1990, Αλεξανδράκης κατά Επιτροπής, σκέψη 8, Τ-57/89, Συλλογή 1990, σ. II-143).
- 35 Παρατηρείται, εν προκειμένω, ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να αγνοεί, λαμβάνοντας γνώση τόσο του σχεδίου αποφάσεως της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 1988 και της εκθέσεως του δρα De Meersman της 29ης Φεβρουαρίου 1988 όσο και της αποφάσεως της Επιτροπής της 10ης Μαρτίου 1989 και της γνωμοδοτήσεως της υγειονομικής επιτροπής της 17ης Ιανουαρίου 1989, ότι οι υπολειμματικές βλάβες της δεν προβλέπονταν στην κοινοτική κλίμακα και ότι, στην περίπτωση αυτή, ο βαθμός της αναπτηρίας της έπρεπε να καθοριστεί κατ' αναλογία προς την κοινοτική κλίμακα, δυνάμει του τρίτου εδαφίου των διατάξεων που έπονται της κλίμακας αυτής. Από αυτό έπεται ότι δόθηκε στην προσφεύγουσα η δυνατότητα να διατυπώσει, με τη διοικητική της ένσταση, την αιτίαση που αφορά την έλλειψη αιτιολογίας κατά την εφαρμογή του τρίτου αυτού εδαφίου.
- 36 Κατά συνέπεια, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, όπως δέχθηκε η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δεν έγινε επίκληση της αιτιάσεως αυτής στη διοικητική ένσταση και, επομένως, η αιτίαση αυτή κρίνεται απαράδεκτη.

Όσον αφορά τα επί μέρους ποσοστά που συνθέτουν το ποσοστό 14 % ΔΜΑ το οποίο αναγνωρίστηκε στην προσφεύγουσα

- 37 Η προσφεύγουσα διερωτάται αν μπορεί να γίνει λόγος για κατά πλειοψηφία γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής, καθόσον η έκθεση της επιτροπής αυτής στηρίζεται σε μια θεμελιωδώς διφορούμενη εκτίμηση. Συγκεκριμένα, η γνωμοδότηση αυτή, καθόσον δεν περιέχει καμία κατανομή του ποσοστού ΔΜΑ μεταξύ των κατάγματος

του σπονδύλου O1 και του κατάγματος του σφυρού, είναι διφορούμενη, στο μέτρο που, σύμφωνα με το έγγραφο του δρα Kayser της 18ης Απριλίου 1989, ο καθηγητής Van der Ghinst πρότεινε την αναγνώριση ποσοστού ΔΜΑ 14 έως 15 % για το κάταγμα του σπονδύλου O1 και δεν ήταν σύμφωνος ως προς την αναγνώριση ποσοστού ΔΜΑ για το κάταγμα του σφυρού, ενώ ο δρ De Meersman αναγνώρισε, με την από 29 Φεβρουαρίου 1988 έκθεσή του, ποσοστό 12 % για το κάταγμα του σπονδύλου O1 και 2 % για τον σφυρό. Η προσφεύγουσα προσάπτει, εξάλλου, στην Επιτροπή ότι δεν ζήτησε διευκρινίσεις επ' αυτού παρά μόνον από τον καθηγητή Van der Ghinst και τον δρα De Meersman, χωρίς να ζητήσει τη γνώμη του δρα Kayser. Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι αυτό συνιστά πλημμελή λειτουργία της υγειονομικής επιτροπής.

- 38 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα έγγραφα της 3ης και 18ης Ιουλίου 1989 των ιατρών De Meersman και Van der Ghinst ανατρέπουν άρδην την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας. Η Επιτροπή προσθέτει ότι από τα έγγραφα αυτά προκύπτει ότι η συνολική αναπτηρία που προξένησε το ατύχημα της 7ης Ιουνίου 1986 δικαιολογεί αναγνώριση ποσοστού αναπτηρίας 14 %, ήτοι 12 % για το κάταγμα του σπονδύλου O1 και 2 % για τον σφυρό. Η καθής προσθέτει ακόμα ότι δεν είχε λόγους, τον Ιούνιο του 1989, να θέσει στον θεράποντα ιατρό τις ερωτήσεις που έθεσε στους δύο άλλους ιατρούς με το έγγραφο της 27ης Ιουνίου 1989, καθόσον ο θεράπων ιατρός είχε ήδη εκ των προτέρων απαντήσει, με το έγγραφο της 18ης Απριλίου 1989, ότι, κατά τη γνώμη του, το ποσοστό 14 % της ΔΜΑ που είχε αναγνωρίσει η υγειονομική επιτροπή αφορούνσε μόνο τις βλάβες της σπονδυλικής στήλης.
- 39 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι το μόνο πρακτικό ερώτημα από το θέμα που εγείρει η προσφεύγουσα συνίσταται στο κατά πόσον η γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής εκδόθηκε πράγματι κατά πλειοψηφία.
- 40 Υπογραμμίζεται συναφώς ότι, κατά την εν λόγω γνωμοδότηση:
- « Η υγειονομική επιτροπή, αφού έθεσε ερωτήσεις στην ασθενή, την εξέτασε σωματικώς και μελέτησε τον φάκελο των ακτινογραφικών της εξετάσεων, αποφασίζει κατά πλειοψηφία ότι η συνολική αναπτηρία που οφείλεται στο ατύχημα της 7ης Ιουνίου 1986 δικαιολογεί αναγνώριση ποσοστού αναπτηρίας δεκατέσσερα τοις εκατό (14 %). »

- 41 Όμως, οι τρεις ιατροί που συνέθεταν την υγειονομική επιτροπή αποφάνθηκαν ομοφώνως ότι η γνωμοδότηση της εν λόγω επιτροπής είχε εκδοθεί κατά πλειοψηφία των μελών της, όπως υποδηλώνεται από τις τρεις υπογραφές τους κάτω από τη γνωμοδότηση. Παρατηρείται ότι η διαπίστωση αυτή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί με μεταγενέστερο έγγραφο ενός των μελών της υγειονομικής επιτροπής. Από αυτό έπειτα ότι η υπό κρίση αιτίαση δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 42 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφυγή είναι απορριπτέα και, συνεπώς, παρέλκει η εξέταση του επικουρικού αιτήματος της προσφεύγουσας καθώς και του αιτήματός της περί καταβολής τόκων υπερημερίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 43 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο οποίος εφαρμόζεται κατ' αναλογία και στο Πρωτοδικείο δυνάμει του άρθρου 11, τρίτο εδάφιο, της αποφάσεως του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1988, ο ητηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Ωστόσο, κατά το άρθρο 70 του εν λόγω κανονισμού, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων των Κοινοτήτων, τα δργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν. Εξάλλου, κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, το Πρωτοδικείο μπορεί, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, να συμψηφίσει τα έξοδα ολικώς ή μερικώς. Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή συνέβαλε στη γένεση της διαφοράς με την εσφαλμένη διατύπωση του σχεδίου αποφάσεως της 7ης Ιουλίου 1988 και με την αδόκιμη διατύπωση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ενόψει των ανωτέρω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή πρέπει να επιβαρυνθεί, εκτός των δικών της εξόδων, και με το ήμισυ των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα. Η προσφεύγουσα πρέπει να φέρει το υπόλοιπο ήμισυ των εξόδων της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

- 2) Η Επιτροπή θα φέρει τα έξοδά της και το ήμισυ των εξόδων της προσφεύγουσας. Η προσφεύγουσα θα φέρει το υπόλοιπο ήμισυ των εξόδων της.

Γεραρής

Saggio

Lenaerts

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Νοεμβρίου 1990.

Ο γραμματέας

H. Jung

Ο πρόεδρος

Xr. Γεραρής